

se po nizki ceni nakupi krma za živino; ostali znesek bi se porabil za vojaške namene. Mnogo je na tem ležeče, kaj bo sklenil proračunski odsak. Vlada zahteva, naj se dovoli začasno pobiranje davkov v bodočem letu, dokler se ne sprejme v zbornici konečni proračun za l. 1905. Če vlada in nemške stranke Čehom in »Slovanaki zvezi« vsaj obljubijo najnujnejše potrebe, bodo zadnji odnehali od obstrukcije. Zato je največja hinavščina nemških listov, ki pišejo, da Čehi, Slovenci in Hrvati so krivi nedelavnosti državne zbornice. To nedelavnost imajo na vesti Nemci sami in nihče drugi.

Vsenemški poslanec Malik.

Kdo je Malik? Izvoljen je v mestni skupini lipniški na Štajerskem. Nekaj časa je bil član nemške narodne stranke; a njegovi tovariši so se norčevali z njim, zato je pristopil k Prusakom. Kedar besedo dobi v zbornici, govori o vsem, kar mu pride ravno na misel. V petek je rezal zopet svoje otrobe ter govoril o Ogrih, o Italijanih, katerim ne privošči visokih sol, češ: kdor hoče v Avstriji živeti, mora se naučiti nemščine. Hvalil se je, da je on dognal lovsko postavo, katero je sklenil deželni zbor štajerski; pa Malik niti ni bil in ni deželni poslanec. Malo število poslancev, ki so ga poslušali, so ga omilovali radi te budalosti. Pripovedoval je, kako sta nek uradnik v Lipnici in nek orožnik ribe lovila; orožnik je pa zavidal uradnika, da ta tudi kaj vjame, pa ga zgrabi za vrat in tira v ječo, ker ve, da nima uradnik pravice, ribe loviti. Vsega tega pa je kriv ministrski predsednik, kakor tudi tega, da Malika orožniki ne pozdravljajo. Dr. Kramarju, češkemu poslancu očita, da je pomočnik dr. Körberja. Kdo se nebi smejal taki oslariji! »Dr. Kramarj sodi za policijskega ministra«, zakliče Malik. »Tu bi se vam slaba godila«, odgovori dr. Kramar. »To vem« reče Malik, »zato pa vi ne smete biti minister.« Nadalje toži, kako se avstrijska vlada upira Nemcem, ki hočejo postati protestanti in kako zatira starokatolike. (Malik je odpadnik od katoliške cerkve.) Treškal je po svoji klopi ter grozil ministrom, ki jih ni bilo v zbornici.

V imenu »Slavanske zveze« je govoril dvorni svetnik Šuklje.

Pojasnjeval je, kako se je dr. Körber zopet vdal nemškim strankam. Körber obeta pravičnost na vse strani, a obljub ne izpolnjuje. Uradniki ne poznajo potreb ljudstva in zanj nimajo srca. Vlada bi bila lahko zabranila izgrede v Inomostu; a se je bala zamere pri Nemcih. Naj bi kaj takšnega počenjali Slovenci v Ljubljani ali Čehi v Pragi; vse vojaštvo bi bilo na nogah.

Kako bi nastal mir med avstrijski narodi? Ti se med seboj ne bodo nikdar pogodili. Tu mora vlada posredovati in dati vsakemu, kar mu gre. Zdajšnja vlada pa tega ne more, ker ima težke verige na rokah in nogah, s katerimi je priklenjena na Nemce.

Neumnost je, če kdo trdi, da bi Slovani grabili nemško posest. Ravno nasprotno je resnica. Uradniki pomagajo, da vedno bolj gine slovenski živelj. Ker vlada nasproti Slovincem in Hrvatom postopa nepravilno, ne morejo le-ti spremeniti svojega dozdajšnjega postopanja.

Italijani zahtevajo svoje vseučilišče, dobro! Jugoslovani njim taisto privoščimo. A če se za 700.000 Lahov napravijo visoke šole, ima dva milijona Slovencev in Hrvatov menda tudi pravico do vseučilišča. Jugoslovanski visokošolci so na nemških vseučiliščih le neprijetni gosti. A ob tistem času, ko se priredi vseučilišče Lahom, se mora napraviti tudi Slovincem in Hrvatom. — Kje se naj ustanovi laško vseučilišče, je Slovanom vse jedno; samo na takem kraju ne, kjer bi Slovani škodo trpeli. Gosp. dvornemu svetniku so živahno pritrjevali navzoči slovanski poslanci. — Enake misli zastran mesta, kjer se naj ustanovi laško vseučilišče, je razvijal par dni poprej gosp. dr. Ferjančič, ki je vlado

opozarjal na veliko nevarnost, če bi se laško vseučilišče ustanovilo v Trstu.

Politični ogled.

Volitev župana v Gradcu se je vršila minoli pondeljek. Izvoljen je bil prejšnji podžupan inženir Poschacher z 22 glasovi od 41 navzočih odbornikov. Prejšnji župan dr. Graf je dobil samo 17 glasov. Izvolitev se mora potrditi namestništvo, kajti nekateri odborniki ugovarjajo proti izvolitvi. Pravijo namreč, da mora dobiti izvoljeni župan nadpolovično večino glasov vseh odbornikov, ne samo navzočih.

Tržaški namestnik s svojimi dejanji vedno bolj kaže, da ni odkrito govoril, ko je pri svojem nastopu rekel, da hoče biti pravičen obema narodnostima. V začetku tega meseca je bil na Dunaju ter ondi posredoval, da se tržaška višja šola v Trstu spremeni v pravno in trgovsko fakulteto. Tisoče slovenskih otrok ne dobi v Trstu ljudske šole. Tržaški namestnik princ Hohenlohe bi moral kot obema narodnostima pravičen namestnik najprej govoriti za slovensko ljudsko šolo. In ker tega ne stori, ni pravičen namestnik! Zraven pa mora biti tudi zelo kratkoviden, ker ne ve, da bi italijanske višje šole v Trstu bile le središče za agitacijo, da se avstrijski Italijani priklonijo kraljestvu Italiji.

Grof Kottulinsky. Minoli mesec 20. je umrl na svojem gradu v Neudau grof Kottulinsky, ud gosposke zbornice in deželni poslanec štajerski. Rajni se je rad zavzemal za kmečke zahteve ter je iste povsod pospeševal. Tudi Slovincem je se bil izmed najbolj prijaznih nemških poslancev. On je bil eden izmed tistih veleposestniških nemških poslancev, ki bi bili dovolili slovensko kmetijsko šolo, toda tega niso pustili spodnjestajerski nemčurski poslanci. Grof Kottulinsky je bil od leta 1898 predsednik štajerske kmetijske družbe. Pod njegovim predsedstvom se je storilo mnogo, vsaj v prid nemškega kmetškega stanu.

Ruski poslanik na Dunaju umrl. Na Dunaju je minoli petek umrl ruski poslanik grof Kapnist. V postelji je bil le deset dni. Ko je legel, niso mislili, da ne bo več zapustil postelje, ker je bila bolezen navidezno lahka. A dopoldne ga je zadel mrtvoud in ob dveh popoldne je bil mrtev, dasi so zdravniki storili vse v njegovo rešitev. Avstrijska vlada je naročila svojemu poslaniku v Petrogradu, naj izrazi sožalje ruskemu dvoru. Grof Kapnist je pri dunajski vladi, kjer je zastopal svojo državo od l. 1895, vedno delal na to, da je ostalo razmerje med obema vladama prijazno. O njegovem družinskem življenju poročajo dunajski listi zelo laskavo. Vsled svoje bolehnosti je že mislil stopiti v pokoj ter oditi v svojo domovino na Rusko, toda prehitela ga je smrt.

† **Dr. Zdenko Schücker**, državni poslanec, ki je pripadal k nemški napredni stranki, je v nedeljo opoldne nagloma umrl. Govoril je dopoldne v nekem zborovanju, katerega so sklicali liberalci proti novi šolski postavi, katero je sklenil spodnjestajerski deželni zbor. Ko se je podal v sosedno sobo po suknjo, padel je nenkrat na tla ter v nekoliko trenutkih izdahnul svojo dušo. Zadel ga je kap. Star je bil 62 let.

Ogrski državni zbor. V ogrskem državnem zboru so se vršili minoli mesec burni prizori. Ministrskemu predsedniku grofu Tisza, o katerem pravijo, da ima železno roko, se je posrečilo, da je sprejet začasno novi zborniški pravilnik, vsled katerega bo nemogoče majhnim strankam obstruirati. Zaradi tega vlada na Ogrskem med opozicijo veliko razburjenje, shodi za shodom se prirejejo, na katerih se odločno ugovarja proti temu poslovniku. A vladna stranka prireja shode, na katerih se izreka zaupanje ministrskemu predsedniku. Bati se je, da nastanejo

hudi nemiri, posebno v glavnem mestu Budapešti. Toda dvomljivo ni, da se bo posrečilo Tiszi dobiti v zbornici večino, ki bo sprejela ta pravilnik za stalnega. Kajti vladni poslanci z malimi izjemami so vsi zanj.

Nesporazumljenje med Nemci in Avstrijo. Med pogajanjimi o trgovinski pogodbi med našo državo in Nemčijo je prišlo do jako velikih in resnih nesporazumljenj. Popolnoma nerešena so še vprašanja o carini na mlinarske izdelke, na živino in na les. Tudi glede zdravstvenih prepisov za izvoz živine ni prišlo še do sporazumljenja. Vsi ti predmeti so jako važni za našo državo, ker se vsako leto izvaža za 300 milijonov tega blaga v Nemčijo. Med našo državo in Nemčijo je zaradi dosedanjega neuspeha v pogajanjih nastala napetost v trgovinsko-političnem oziru. Nemška država je poslala na Dunaj grofa Posadovsky, da se pogaja zaradi tega z našo vlado. Grof je pa minoli teden odpotoval domov s poročilom, da so trgovinska pogajanja z Avstrijo prekinjena.

Kaj je na Balkanu novega? Turčija se pogaja z veliko Kruppovo tovarno za topove zaradi nabave 100 brzostrelnih topov najnovejše vrste, pušk, streliva in o pomnožitvi turškega brodogoja. Turčija se oborožuje, ker sta nabavili tuji Srbiji in Bolgariji novega orožja in ker je Bolgarija v tajni seji sobranja dobila 42 mil. frankov za oboroženje bolgarske armade. Bolgarska porabi 25 milijonov za nove brzostrelne topove.

Dopisi.

Iz Slovenjgradca. Kakor smo Vam že sporočili, bil je gospod Anton Čapek, c. kr. okrajni glavar v Slovenjgradcu, tekmo letošnje jeseni izvoljen častnim občanom 15. občin sodniškega okraja slovenjgraškega. Dne 3. decembra 1904 izvršila se je izročitev dotične diplome.

V to svrhu zbrali so se gg. predstojniki teh občin v sejni dvorani okrajne hranilnice in od tod pod vodstvom gospoda okrajnega načelnika Ivana Rogina podali v pisarno gospoda okrajnega glavarja. Ta je odposlanca sprejel, na kar mu je gospod Rogina izročil diplomu in ga pri tej priliki tako nagovoril: Visokorodni gospod c. kr. okrajni glavar! V priznanje zaslug, katere ste si Vi, visokorodni gospod glavar, za občine slovenjgraškega okraja, bodi si z izposlovanjem podpor za po uimih poškodovane okrajane, bodisi s stavbo novih sol, osobito v okolici slovenjgraški, sploh pa s popolnoma nepristranskim in vpludnim uradovanjem stekli, — čutilo se so občine Golavabuka, Št. Ilj, Št. Janž, Legen, Mislinja, Otiskivrh, Pameče, Podgorje, Razbor, Sele, Staritrg, Smartno, Šmiklavž, Št. Vid in Vrhe dolžne, izvoliti Vas svojim častnim občanom. Čast mi je, izročiti Vam diplomu, in pri tej priliki izraziti prošnjo, da se tudi v bodoče v blagor prebivalstva potegovati izvolite.

Gospod c. kr. okrajni glavar je sprejel izročeno mu diplomu, zahvalil se za izkazano priznanje in pri tem povdarjal, da bo imel pri vsaki priliki kakor do zdaj, tako tudi v bodoče edino le blagostanje prebivalstva v obeh.

S tem je bila slovesnost dovršena. Mi imamo nagovoru gospoda okrajnega načelnika Rogina samo to pristaviti, da naj si bo gos. c. kr. okrajni glavar Anton Čapek svest zaslombe, katero ima v prebivalstvu slovenjgraškega okraja in da se mu ni treba bati drzovitih, neopravičenih napadov peščice političnih nasprotnikov. Konečno se omenimo, da je diplomu izdelal z dovršeno umetnostjo gospod Adolf Ruda v Ljubljani, kojemu je izreči za to delo naše priznanje.

Imeno pri Podčetrtku. Redko malo dana mi je priložnost, poročati javnosti o ti le naši vasi, a kedar bo potreba, kakor je mislim sedaj, poslužiti se hočem te prilož-